

9 PÉLDA a KOHÉZIÓS POLITIKA EURÓPAI SIKERÉRE

A 2007 és 2013 közötti finanszírozást vizsgáló független szakértői jelentés arra a következtetésre jutott, hogy a kohéziós politika keretében biztosított beruházások kézzelfogható pozitív eredményeket hoztak – egybeként munkahelyeket teremtettek, mérsékeltek a regionális egyenlőtlenségeket, valamint növelték a GDP-t.

2007–2013 között a kohéziós politika végrehajtása komoly kihívást jelentett, ekkor ugyanis Európát gazdasági és pénzügyi válság sújtotta, amely korlátozta az állami beruházásokat – így a kohéziós politika által nyújtott finanszírozás növekedésben és munkahelyteremtésben betöltött szerepe még fontosabbá vált.

Ezen időszak során 346,5 milliárd eurót fektettek be a régiók közötti fejlettségbeli különbségek csökkentése, valamint a kiegyensúlyozott és fenntartható fejlődés elősegítése érdekében. Az alábbiakban olvasható a 2007–2013 közötti finanszírozási program független szakértői értékelésének kilenc legfontosabb megállapítása.

1. MINDEN UNIÓS ORSZÁGNAK ELŐNYÖS

A kohéziós politika előnyeiből – a beruházások közvetlen hatásai, illetve a kereskedelem bővülésének közvetett hatásai révén – az EU valamennyi régiója és országa részesül. A becslések szerint a szóban forgó időszakban a kohéziós politika által biztosított 1 eurós befektetés 2023-ra 2,74 eurós GDP-többletnövekedést teremt. Ez azt jelenti, hogy a 2007–2013-as időszakban történt 346,5 milliárd eurónyi beruházásból 2023-ra közel 1 billió eurós GDP-többletnövekedés származik majd. Mi több, a 2007–2013-as időszak alatt létrejött 1 millió munkahelyből a kohéziós politika a nettó munkahelyteremtés egyharmadához járult hozzá.

2. A KKV-K HOZZÁJUTNAK a SZÜKSÉGES TÁMOGATÁSHOZ

A kohéziós politika az Európai Unió munkahely-teremtési és növekedési menetrendjének alappillére. A szóban forgó időszak során az uniós finanszírozás például segített az induló vállalkozásoknak és a kkv-knek üzleti tevékenységük folytatásában. Mintegy 121 400 induló vállalkozás, valamint körülbelül 400 000 kkv részesült pénzügyi támogatásban.

3. a VÁLLALKOZÁSOK FINANSZÍROZÁSHOZ VALÓ HOZZÁFÉRÉSE

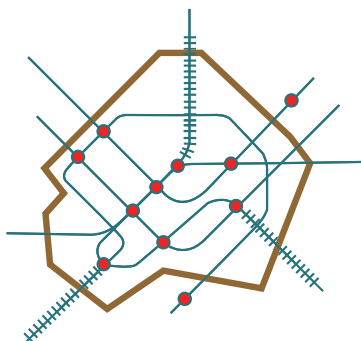
Az értékelés megállapította, hogy a pénzügyi eszközök uniós finanszírozása kulcsszerepet játszott abban, hogy a gazdasági válság keretében kialakult hitelválság során a kkv-k finanszírozáshoz jussanak, ami sok cégnek segített abban, hogy folytathassa üzleti tevékenységét. Az időszak során a pénzügyi eszközök uniós finanszírozása a 2000–2006 közötti 1 milliárd euróról 2007–2013 között az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) keretében 11,5 milliárd euróra emelkedett.

4. KITERJESZTI ÉS JAVÍTJA a KÖZLEKEDÉSI HÁLÓZATOKAT ÉS a MOBILITÁST

Az uniós finanszírozás hozzájárult a közlekedési rendszerek szűk keresztmetszeteinek felszámolásához, valamint az utazási idő csökkentéséhez. A beruházások révén 4900 km utat – többségében autópályát – építettek: ebből 2400 km minősül transzeurópai közlekedési hálózathoz. Ezek a közlekedési hálózatok, amelyeket az EU törzshálózati folyosóként azonosított, országokat kötnek össze, továbbá fellendítik a növekedést és a munkahelyteremtést.

A kohéziós politika finanszírozása révén a transzeurópai közlekedési hálózat 1500 km hosszú új vagy felújított vasúti hálózattal bővült, egyúttal pedig hozzájárult a fenntartható tömegközlekedés fejlődéséhez.

5. ÓVJA a KÖRNYEZETET, VALAMINT TÁMOGATJA AZ ÉGHAJLATVÁLTOZÁS ELLENI KÜZDELMET

A kohéziós politika által az említett időszakban nyújtott finanszírozás támogatta az újrahasznosított hulladék mennyiségének jelentős növekedését eredményező jobb hulladékgazdálkodási stratégiákat, valamint az uniós szabványoknak nem megfelelő hulladéklerakók bezárását.

A középületekben bevezetett energiahatékonysági intézkedések jelentősen csökkentették a fosszilis tüzelőanyagok felhasználását, ami hozzájárult az energiaköltségek csökkentéséhez, valamint a globális felmelegedés elleni küzdelemhez.

A kohéziós politika infrastruktúra-beruházásai 6 millió embernek biztosítottak hozzáférést új vagy jobb minőségű tiszta ivóvízellátáshoz, valamint 7 millió embernek biztosítottak csatlakozást új vagy korszerűsített szennyvíztisztító létesítményhez.

6.FELLENDÍTI a KULTÚRÁT ÉS a TURIZMUST

A szakértői értékelés megállapította, hogy az uniós beruházások hozzájárultak a kulturális és idegenforgalmi helyszínek újjáépítéséhez, ami az érintett régiókban a látogatók számának emelkedését, valamint a fenntartható gazdasági fejlődés és munkahelyteremtés fellendítését eredményezte.

Ily módon a beruházások támogatták a helyi rehabilitációt, valamint előmozdították a gazdaság diverzifikációját, az innovációt és a versenyképesség növekedését.

7. NÖVELI AZ ÉLETMINŐSÉGET a VÁROSOKBAN

A városfejlesztésre és a szociális infrastruktúrára elkülönített ERFA-támogatás 2007 és 2013 között 29 milliárd euró volt, amely a program költségvetésének kb. 11 %-át tette ki. Az összeg mintegy 4 %-át fektették be olyan városfejlesztési kezdeményezésekbe, amelyek céljai között szerepeltek a hátrányos helyzetű térségekbe történő beruházások,

valamint a gazdasági növekedés, a kulturális örökség és a stratégiafejlesztés támogatása. Mintegy 7 %-ot különítettek el a szociális infrastruktúra fejlesztésére, és fektettek be az egészségügybe és az oktatásba. Az értékelés szerint ez jobb hozzáférést biztosított az oktatási és az egész életen át tartó tanulást célzó szolgáltatásokhoz, valamint a munkaügyi szolgálatokhoz.

8. ARRA ÖSZTÖNZI AZ ORSZÁGOKAT, HOGY a KÖZÖS KIHÍVÁSOKRA KÖZÖS MEGOLDÁSOKAT TALÁLJANAK

2007–2013 között a határokon átívelő programokat támogató uniós finanszírozás eredményeként több mint 6800 projekt jött létre, többek között a következő tevékenységeket ölelve fel:

- > gazdasági klaszterek létrehozása és bővítése
 - > kiválósági központok, felsőoktatási és képzési központok kialakítása, valamint a kutatási központok közötti együttműködési hálózatok kiépítése
 - > határokon átnyúló tanácsadói szolgáltatások létrehozása a vállalkozások és az újonnan induló vállalkozások számára.
- A mintegy 1300 környezetvédelmi projekt a természeti erőforrások – például a tengerek és vízgyűjtők – közös kezelésére helyezte a hangsúlyt.

A finanszírozás támogatta a határregiókat a természeti kockázatok elleni küzdelemben, az éghajlatváltozás kezelésében, a biodiverzitás megőrzésében, valamint a megújuló energia fejlesztését célzó kezdeményezések elindításában.

9. A TANULSÁGOK ALKALMAZÁSA

A 2014–2020-as időszak finanszírozási programjait eredményorientáltabb módon dolgozták ki, mivel a 2007–2013-as időszak programjai nem mindig összpontosítottak kellően az eredményekre. Az EU a független szakértői értékelés – többek között az alábbiakban felsorolt – ajánlásai alapján módosította a kohéziós politika által nyújtott finanszírozást:

A programoknak konkrétabb célkitűzésekkel és világosabb célokkal kell rendelkezniük. A programokat a jól meghatározott célok elérésének biztosítása érdekében szorosan nyomon követik a végrehajtás során;

- > a programoknak rendszeresen jelentést kell tenniük az elért eredményekről;
- > a programok minőségi megvalósítása érdekében az eredményességi tartalék felszabadítását egy eredményességmérési kerettel kapcsolták össze;
- > a beruházások a fő témákra összpontosítanak;
- > aktívabban támogatják a pénzügyi eszközök szélesebb körű felhasználását.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

Országadatlapok:

